

פרשת תצוה - מנהיג הנושא את העם על לבו

פרשת השבוע "תצוה" עוסקת בבגדים שהיה לובש הכהן הגדול בבית המקדש. אלו בגדים יקרי ערך שנועדו לסמל את מעמדו המכובד של הכהן, ואת העובדה שהוא נבחר לשרת את העם ולהקריב את קורבנותיו, "ועשית בגדי קודש לאהרון אחיך לכבוד ולתפארת".

אחד מן הבגדים שלובש הכהן הוא ה"חושן". אהרון נושא את חושן המשפט על לבו, בתוך החושן האורים והתומים ומשובצות בו שתיים עשרה אבנים יקרות - כל אבן עבור אחד מי"ב השבטים. חכמי לב עושים את בגדי אהרון, ובהנחיות מדגישה התורה את מיקומו "והיו על לב אהרון לפני ה' ונשא אהרון את משפט בני ישראל על לבו תמיד", אסור שהחושן יסטה מלבו של אהרון - רק בלבוש של החושן אנו מוצאים את החובה שלא יסטה ממקומו.

מסביר הרב שמואל רבינוביץ כי דין זה מלמדנו את מהותו של מנהיג אמיתי. חובתו של מנהיג לקבל החלטות מתוך כובד ראש ושיקול דעת לאחר שהובאו לפניו כל הנתונים הנדרשים. מנהיג שיקבל החלטות רק בצורה שכלית "קרה", סופו שינתק קשר עם העם. יש מקום לתת מקום רב גם לרגשות ולתחושות. זוהי חובתו של מנהיג שלא להתעלם מרחשי הציבור ומתחושותיו, לתת משקל ל"לב" ולחוש את כאב עמו ומצוקותיו. רק הכהן הנושא את החושן שעליו חרוטים שמות שבטי ישראל על לבו, הוא זה שיכול לצרף את האותיות הזורחות ולהרכיב מהן את התשובה הרלוונטית והטובה ביותר למצב הנתון.

במה זכה אהרון הכהן לשאת את חושן המשפט על ליבו? אהרון הכהן הגדול המברך את עם ישראל באהבה, מאחד על ליבו את כל שבטי ישראל לעם אחד, אוהב ומאוחד. במעמד הסנה סמוך להר סיני, מתגלה ה' למשה רבנו ואומר כי משה נבחר להוציא את בני ישראל ממצרים. משה מקבל את השליחות רק אחרי שה' אומר למשה: "הלא אהרון אחיך הלוי ידעתי כי דבר ידבר הוא וגם הנה הוא יצא לקראתך וראך ושמח" (ד', י"ד) ואמר רבי שמלאי - בשכר "וראך שמח בלבו", זכה לחושן המשפט על לבו. רש"י מפרש שהיה אהרון גדול ממנו וקודם למשה נגלית שכינה על אהרון. ואע"פ כן לא נתקנא בו בזאת. בשמות רבה (ג', י"ז) "אמר רבי שמעון בן רבי יוסי: הלב ששמח בגדולת אחיו - ילבש אורים ותומים, שנאמר: והיו על לב אהרון".

נקודה נוספת המופיעה בפסוקים המתארים את נשיאת החושן על ידי אהרון המילה "תמיד" מופיעה שוב ושוב. משמעות הדבר היא כך: אהרון ובניו האמונים על הדלקת נר התמיד להאיר בהתמדה את מקום הקודש ובימנו כשאינן בית מקדש ההארה מכוונת ללב כפי שנצטוונו בשבוע שעבר "ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם" ידועה לנו דרישת ד' מאתנו לכוון במצוות ובעיקר בתפילה באמצעות הלב- עד כדי כך שבעל המשנה ברורה פוסק שאדם שמזהה שליבו אינו עימו במהלך התפילה עליו לעצור ולומר את דברי דוד המלך ע"ה- "לב טהור ברא לי אלוקים ורוח נכון חדש בקרבי" ומכאן מכוונים אנו לכך שבעת התפילה "הנה הצדיק השלם יכול להעלות כל הדיבורים לעשותם בקדושה בתורה ובתפילה" וכן בשגרת הימים יהיה ליבנו ערני לעבודת ד', לקיום מצוות בשותפות עם הלב.

אף אנו- מנהיגי החינוך, מחנכים ומחנכות בעם ישראל שליחי ד' לגדל את האומה בכוונות גדולות ובשימת לב לפרט ולכלל, ויהי רצון שנזכה ללמוד מאהרון הכהן שהן

בפועל והן במעלת תפילתו הסמיך את העם לליבו.

בימים אלו, אחרי הבחירות, מצויים אנו בימי חודש אדר. ימים בהם מרבים אנו במצוות המייצרות את חיבור הלב בעם ישראל, ימי אחדות ושמחה בין איש לרעהו מצוות בהן הלב פעיל מזמין ומסמיך חסד לנתינה וריבוי ראיית הטוב בעם ישראל. יהי רצון שנזכה "להדור קיבלוה" ברוח בגוף ובלב. נבקש לאחל ולחנך את כולנו לראיית הטוב והמאוחד בעם כולו.

המשך ימי שמחה ו'נהפוך הוא' מאבל ליום טוב,

שוש נגר.